

T.C.
ANKARA
6. İDARE MAHKEMESİ
ESAS NO : 2016/3737
KARAR NO : 2016/4413

REKABET KURUMU
Tarih : 30.01.2017
Sayı : 651

DAVACI : MPS METAL PLASTİK SANAYİ ÇEMBER VE PAKETLEME
SİSTEMLERİ İMALAT VE TİCARET A.Ş.
VEKİLLERİ : AV. LEVENT BELLİ
Reşit Galip Caddesi Şairler Sokak 20/1 Gaziosmanpaşa
Çankaya/ANKARA
AV. MURAT KARKIN
Büyükdere Cad.No:127 Astoria A Kule Kat: 6-26-27 Esentepe
Şişli/İSTANBUL
AV. SİBEL YILMAZ ATİK
Büyükdere Caddesi Alba İşhanı, 69/71 K.7 Mecidiyeköy
Şişli/İSTANBUL
DAVALI : REKABET KURUMU /ANKARA
VEKİLİ : AV. ERTÜL ATAKAN - Aynı adreste

DAVANIN ÖZETİ : Çelik ambalaj çemberi pazarında faaliyet gösteren bazı teşebbüslerin aralarında anlaşarak 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun 4. maddesini ihlâl ettiklerinden bahisle para cezası verilmesine ilişkin Rekabet Kurulu'nun 30.10.2012 tarih ve 12-52/1479-508 sayılı kararının davacı şirkete ilişkin kısmının; pazarda olumsuz etki doğmadığı, ihale ile alım yapan şirketlerin Türkiye'nin önde gelen şirketleri olmakla birlikte, hammadde üretiminin de çoğunlukla ihale ile alım yapan şirketlerce gerçekleştirildiği, ihale ile alım yapan müşterilerin yüksek alım gücüne sahip olması ve dolayısıyla ciddi ölçüde pazarlık gücüne sahip olması karşısında şirketlerinin, bütün ihalelerde sipariş atabilmek adına fiyatlarını alıcının istediği seviyelere çekmek zorunda kaldığı, bu nedenle ihale alıcısının zarara uğratılmasının söz konusu olmadığı, ihlalin bir yıldan kısa sürdüğü ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : Kurum uzmanlarınca yapılan soruşturmada MPS ile BEKAP'ın 25.10.2008 ve 31.03.2010 tarihleri arasında Erdemir, Trakya Cam ve Borçelik gibi müşterilerin açmış oldukları çelik çember alım ihalelerinde danışıklı hareket etmek, diğer müşterilere yönelik olarak uygulanacak fiyat veya satış koşullarını birlikte belirlemek, bu doğrultuda çok sayıda görüşmeler yaparak bilgi paylaşımında bulunmak suretiyle 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesi kapsamında anlaşma içerisinde olduklarının tespit edildiği ileri sürülerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Ankara 6. İdare Mahkemesi'nce, Mahkememizin 27/05/2014 tarih ve E:2013/1557, K:2014/636 sayılı kararının, Danıştay Onüçüncü Dairesi'nin 27/05/2015 tarih ve E:2014/5110, K:2015/1998 sayılı kararı ile bozulması üzerine, bozma kararına uyularak işin gereği görüldü:

T.C.

ANKARA

6. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2016/3737

KARAR NO : 2016/4413

Dava; çelik ambalaj çemberi pazarında faaliyet gösteren bazı teşebbüslerin aralarında anlaşarak 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesini ihlâl ettiklerinden bahisle idari para cezası verilmesine ilişkin Rekabet Kurulu'nun 30.10.2012 tarih ve 12-52/1479-508 sayılı kararının davacı şirkete ilişkin kısmının iptali istemiyle açılmıştır.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesinin birinci fıkrasında, belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemlerinin hukuka aykırı ve yasak olduğu kurala bağlanmış; 16. maddesinin üçüncü fıkrasında, Kanun'un 4, 6 ve 7. maddelerinde yasaklanmış davranışlarda bulunanlara, ceza verilecek teşebbüs ile teşebbüs birlikleri veya bu birliklerin üyelerinin nihai karardan bir önceki mali yıl sonunda oluşan veya bunun hesaplanması mümkün olmazsa nihai karar tarihine en yakın mali yıl sonunda oluşan ve Kurul tarafından saptanacak olan yıllık gayrisafi gelirlerinin yüzde onuna kadar idarî para cezası verileceği, aynı maddenin beşinci fıkrasında; Kurulun, üçüncü fıkraya göre para cezasına karar verirken, 5326 sayılı Kanun'un 17. maddesinin ikinci fıkrası bağlamında, ihlâlin tekerrürü, süresi, teşebbüs veya teşebbüs birliklerinin piyasadaki gücü, ihlâlin gerçekleşmesindeki belirleyici etkisi, verilen taahhütlere uyup uymaması, incelemeye yardımcı olup olmaması, gerçekleşen veya gerçekleşmesi muhtemel zararın ağırlığı gibi hususları dikkate alacağı kuralı yer almış; son fıkrasında ise, para cezalarının tespitinde dikkate alınan hususların, Kurul tarafından çıkarılacak yönetmeliklerle belirleneceği belirtilmiştir. Kanun'un 27. maddesinde de, Kurula, Kanun'un uygulanması ile ilgili olarak tebliğler çıkarmak ve gerekli düzenlemeleri yapmak görev ve yetkisi verilmiştir.

Anılan hükümler doğrultusunda, Kanun'un 4. ve 6. maddelerinde yasaklanmış davranışlarda bulunan teşebbüs ve teşebbüs birlikleri ile bunların yönetici ve çalışanlarına, Kanun'un 16. maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkraları uyarınca verilecek para cezalarının tespitine ilişkin usul ve esasları düzenlemek üzere, ceza yönetmeliği niteliğindeki "Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hakim Durumün Kötüye Kullanılması Halinde Verilecek Para Cezalarına İlişkin Yönetmelik" çıkarılmıştır.

Anılan Yönetmeliğin "Tanımlar" başlıklı (ç) bendinde, kartelin; fiyat tespiti, müşterilerin, sağlayıcıların, bölgelerin ya da ticaret kanallarının paylaşılması, arz miktarının kısıtlanması veya kotalar konması, ihalelerde danışıklı hareket konularında, rakipler arasında gerçekleşen, rekabeti sınırlayıcı anlaşma ve/veya uyumlu eylemleri ifade ettiği belirtilmiştir. Yönetmeliğin "Temel para cezaları" başlıklı 5. maddesinin birinci fıkrasında, "Temel para cezası hesaplanırken, Kanun'un 4'üncü ve 6'ncı maddelerinde yasaklanmış davranışlarda bulunan teşebbüs ile teşebbüs birlikleri veya bu birliklerin üyelerinin, nihai karardan bir önceki mali yıl sonunda oluşan veya bunun hesaplanması mümkün olmazsa nihai karar tarihine en yakın mali yıl sonunda oluşan ve Kurul tarafından saptanacak olan yıllık gayrisafi gelirlerinin; a) Karteller için, yüzde ikisi ile yüzde dördü, b) Diğer ihlâller için, binde beşi ile yüzde üçü, arasında bir oran esas alınır." kuralı yer almıştır.

T.C.

ANKARA

6. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2016/3737

KARAR NO : 2016/4413

Dosyanın incelenmesinden; davalı idare kayıtlarına giren ihbar üzerine davacı şirket ile Bekap'ın çelik çember alım ihalelerinde danışıklı hareket etmek, fiyat ve/veya satış koşullarını birlikte belirlemek, bilgi alışverişinde bulunmak suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlâl edip etmediklerinin tespiti amacıyla soruşturma başlatıldığı, yapılan soruşturmada davacı şirket ile Bekap'ın 25.10.2008 ve 31.03.2010 tarihleri arasında Erdemir, Trakya Cam ve Borçelik gibi müşterilerin açmış oldukları çelik çember alım ihalelerinde danışıklı hareket etmek, diğer müşterilere yönelik olarak uygulanacak fiyat veya satış koşullarını birlikte belirlemek, bu doğrultuda çok sayıda görüşmeler yaparak bilgi paylaşımında bulunmak suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamında anlaşma içerisinde olduklarının tespit edildiği ve bu gerekçeyle her iki şirkete idarî para cezası verilmesine karar verildiği, bunun üzerine davacı şirket tarafından dava konusu işlemin kendisine ilişkin kısmının iptali istemiyle bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Anayasa'nın 124. maddesinde; "Başbakanlık, bakanlık ve kamu tüzel kişileri, kendi görev alanlarını ilgilendiren kanunların ve tüzüklerin uygulanmasını sağlamak üzere ve bunlara aykırı olmamak şartı ile, yönetmelikler çıkarabilirler." hükmü yer almıştır.

Bir hiyerarşik normlar sistemi olan hukuk düzeninde alt düzeydeki normların, yürürlüklerini üst düzeydeki normlardan aldıkları kuşkusuzdur. Normlar hiyerarşisinin en üstünde evrensel hukuk ilkeleri ve anayasa bulunmakta ve daha sonra gelen kanunlar yürürlüğünü Anayasadan, tüzükler yürürlüğünü kanunlardan, yönetmelikler ise yürürlüğünü kanun ve tüzüklerden almaktadır. Dolayısıyla; bir normun, kendisinden daha üst konumda bulunan ve dayanağını oluşturan bir norma aykırı veya bunu değiştirici nitelikte bir hüküm getirmesi mümkün bulunmamaktadır. Nitekim, belirtilen hiyerarşinin, yönetmelikler bakımından ifadesi niteliğini taşıyan Anayasa'nın 124. maddesinde; Başbakanlık, bakanlıklar ve kamu tüzel kişilerinin, kendi görev alanlarını ilgilendiren kanunların ve tüzüklerin uygulanmasını sağlamak ve bunlara aykırı olmamak şartıyla yönetmelikler çıkarabilecekleri kuralına yer verilmiştir.

Kamu tüzel kişiliğini haiz, idarî ve mali özerliğe sahip bir kamu kurumu olan Rekabet Kurumu'nun, 4054 sayılı Kanun'un kendisine tanıdığı görev ve yetkilerle sınırlı olarak yönetmelik çıkarma yetkisi bulunduğu kuşkusuzdur.

Bunun yanında, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun "Genel kanun niteliği" başlıklı 3. maddesinde, bu Kanunun; idarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde; diğer genel hükümlerinin, idarî para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında uygulanacağı kurala bağlanmış olup, 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesi uyarınca verilecek idarî para cezalarının Kabahatler Kanunu'nun genel hükümlerine tabi olduğu ve Rekabet Kurumu tarafından idarî para cezaları alanında yapılacak düzenlemelerde, belirtilen Kanun'un genel hükümlerinde yer alan düzenlemelerin dikkate alınması gerektiği açıktır.

Rekabet Kurumu'nun ikincil düzenleme yetkisi yukarıda belirtildiği üzere 4054 sayılı Kanun'un belirlediği çerçeve ve 5326 sayılı Kanun'un genel hükümler bölümünde yer alan kural ve ilkelerle sınırlandırılmış bulunmaktadır.

T.C.

ANKARA

6. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2016/3737

KARAR NO : 2016/4413

Kabahatler Kanunu'nun "Kanunilik İlkesi " başlıklı 4. maddesinde, hangi fiillerin kabahat oluşturduğunun kanunda açıkça tanımlanabileceği gibi; kanunun kapsam ve koşulları bakımından belirlediği çerçeve hükmün içeriğinin, idarenin genel ve düzenleyici işlemleriyle de doldurulabileceği, kabahat karşılığı olan yaptırımların türü, süresi ve miktarının ancak kanunla belirlenebileceği kurala bağlanmıştır.

İdarî yaptırımlar konusunda genel Kanun niteliğini haiz Kabahatler Kanunu, idarî yaptırımlar konusunda, yaptırımın türü, süresi ve miktarı bakımından mutlak olarak kanunilik ilkesini benimsemiş bulunmaktadır.

4054 sayılı Kanun'un 16. maddesi bu açıdan irdelendiğinde, söz konusu maddede, yaptırımın türü, idarî para cezası; miktarı ise, teşebbüs veya teşebbüs birliğinin nihai karar tarihinden bir önceki yıl cirosunun yüzde onuna kadar olarak belirlenmiş bulunmakta olup, Kurul'un nispi olarak belirlenen idarî para cezasına ilişkin oran noktasında takdir yetkisi bulunmaktadır.

Ayrıca, Kanun'un 16'ncı maddesinin, yönetmelikle düzenleme yapılmasına ilişkin son fıkrası ile aynı maddenin beşinci fıkrasında yer alan "*Kurul, üçüncü fıkraya göre idarî para cezasına karar verirken, 30/3/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 17'nci maddesinin ikinci fıkrası bağlamında, ihlâlin tekrürü, süresi, teşebbüs veya teşebbüs birliklerinin piyasadaki gücü, ihlâlin gerçekleşmesindeki belirleyici etkisi, verilen taahhütlere uyup uymaması, incelemeye yardımcı olup olmaması, gerçekleşen veya gerçekleşmesi muhtemel zararın ağırlığı gibi hususları dikkate alır.*" kuralı uyarınca Yönetmelikle belirlenecek hususların değerlendirilmesi yapılmalıdır.

Kurul, 4054 sayılı Kanun'un 16'ncı maddesinin gerek değişiklikten önceki gerekse bugünkü halinde, teşebbüs veya teşebbüs birliğinin cirosunun % 10'una kadar ceza uygulamak yetkisini haizdir ve hiçbir şekilde bu sınırın aşılamayacağı açıktır. Anılan maddede, "...ihlâlin tekrürü, süresi, teşebbüs veya teşebbüs birliklerinin piyasadaki gücü, ihlâlin gerçekleşmesindeki belirleyici etkisi, verilen taahhütlere uyup uymaması, incelemeye yardımcı olup olmaması, gerçekleşen veya gerçekleşmesi muhtemel zararın ağırlığı gibi hususları..." denilmek suretiyle idarî para cezasının belirlenmesinde dikkate alınacak hususların örnek kabilinden sayılmış olduğu görülmektedir. Belirtilen maddede oran belirlenirken dikkate alınacak hususlara yer verilmiş olup, söz konusu hususların orana etkisi noktasında bir belirlemeye gidilmemiş, bu konu 16. maddenin son fıkrası uyarınca Kurum tarafından konu hakkında çıkarılacak Yönetmeliğe bırakılmıştır.

Bu anlamda, Yönetmelik ile yapılan düzenlemenin, Kurul'un bireysel olaylar bakımından sahip olduğu takdir yetkisini, bir düzenleyici işlemle gelecekteki bütün benzer olaylar için ortaya koyması olarak değerlendirilmesi gerekmektedir. Nisbi olarak belirlenen idari para cezalarında, idari para cezası uygulayacak makama geniş bir takdir yetkisi verilmesi, idari yaptırımların muhatapları açısından eşitlik ve hukuki güvenlik ilkeleri bakımından sakıncalar doğurmakta olup, bu noktada nispi idari para cezaları açısından miktar veya oran aralığının dar tutulması veyahut belirtilen aralıkta takdir yetkisinin kullanımında idarenin eşitlik ilkesi çerçevesinde objektif kriterleri belirlemesi ve bu şekilde idari para cezalarının muhatapları açısından hukuki güvenlik ilkesinin sağlanması gerekmektedir. İdarî para cezası miktarının tespitinde objektif kriterlerin belirlenmesi, idarenin takdir yetkisinin yargısal denetimine imkân sağlaması ve bu bağlamda hukuk devleti ilkesinin gerçekleşmesi yönünden önem

T.C.

ANKARA

6. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2016/3737

KARAR NO : 2016/4413

arz etmektedir.

Bu durumda, davacı şirket ile Bekap'ın 25.10.2008 ve 31.03.2010 tarihleri arasında Erdemir, Trakya Cam ve Borçelik gibi müşterilerin açmış oldukları çelik çember alım ihalelerinde danışıklı hareket etmek, diğer müşterilere yönelik olarak uygulanacak fiyat veya satış koşullarını birlikte belirlemek, bu doğrultuda çok sayıda görüşmeler yaparak bilgi paylaşımında bulunmak suretiyle, rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan anlaşma, uyumlu eylemler içinde olduklarından bahisle, 4054 sayılı Kanun hükümleri ile Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hakim Durumun Kötüye Kullanılması Hâlinde Verilecek Para Cezalarına İlişkin Yönetmelik'te yer alan düzenlemeler dikkate alınmak suretiyle davacı şirkete idarî para cezası verilmesine ilişkin dava konusu Kurul kararında hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle; davanın **REDDİNE**, aşağıda dökümü yapılan 325,60.-TL yargılama giderinin davacı üzerinde bırakılmasına, davalı idarenin temyiz aşamasında yaptığı 265,10.-TL yargılama gideri ile Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca belirlenen 1.000,00.-TL vekalet ücretinin davacıdan alınarak davalı idareye verilmesine, artan posta ücretlerinin kararın kesinleşmesinden sonra taraflara iadesine, kararın tebliğini izleyen günden itibaren 30 gün içerisinde Danıştay'a temyiz yolu açık olmak üzere, 18/11/2016 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Üye
ESMA GÜL ŞEKER
192857

Üye
BAHAR ERGENÇ CAN
182236

YARGILAMA GİDERLERİ (Davacı)	
Başvurma Harcı	24,30 TL
Karar Harcı	24,30 TL
Vekalet Harcı	3,75 TL
K.D. Harcı	57,60 TL
Posta Gideri	215,65 TL
TOPLAM	325,60 TL

TEMYİZ YARGILAMA GİDERLERİ (Davalı)	
T. Karar Harcı	52,40 TL
T. Başvurma Harcı	123,60 TL
T. Y.D. Harcı	45,60 TL
Posta Gideri	43,50 TL
TOPLAM	265,10 TL